

APOLLONIA

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Griekse naam: 'Tot de God Apollo behorend'.

*

Apollo is in de Griekse mythologie de zoon van Zeus en Leto. Hij is de god van de waarzeggerij, en heeft het orakel van Delfi onder zijn hoede. Daarnaast is hij oorspronkelijk de god van de geneeskunst, maar deze geeft hij over aan zijn zoon Asklepios. Bovendien is hij herder, en als zodanig vindt hij de lier uit. Dit wordt zijn karakteristieke attribuut. Vandaar dat Apollo beschermheer is van de schone kunsten, en in het bijzonder van de muziek en de dichtkunst. Hij woont op de Parnassus, met lauweren getooid en omringd door zijn leerlinges: de muzen. In alle teksten die over hem gaan, wordt hij stevast omschreven als 'foibos' (= 'stralend' of 'jeugdige'). Daarom wordt hij ook beschouwd als de (god van de) zon! Hij verzinnebeeldt de schoonheid, de muzische maatvoering, de harmonie.

*

Apollonia van Alexandrië, Egypte; martelares; † 249; feest 9 februari.

Legende

Onder keizer Decius (249-251) woedde in de Egyptische stad Alexandrië een verschrikkelijke christenvervolging. Krachtens de besluiten van de keizer hitste een ellendeling, Divinus genaamd, een bijgelovige menigte op tegen de christenen. Men wilde bloed wilde zien: het bloed van de gelovigen. Er vielen meteen al een paar slachtoffers. In het beste geval joeg men ze de stad uit. Anderen werden voor afgodsbeelden gesleept, maar zij weigerden ze te vereren. Toen werden ze aan hun in boeien geslagen voeten door de straten van de stad gesleurd tot de dood erop volgde.

Nu woonde er op dat moment in Alexandrië een bewonderenswaardige maagd, Apollonia geheten. Ze was al behoorlijk op leeftijd, en ze blonk uit in kuisheid, zuiverheid, vroomheid en naastenliefde. Ook zij behoorde tot de arrestanten en werd naar het tribunaal.

Men wist te vertellen onder welke bijzondere omstandigheden zij geboren was. Aanvankelijk hadden haar heidense ouders geen kinderen. Dag en nacht riepen zij tot hun goden of zij hun niet een zoon of dochter wilden schenken, als erfgenaam. Toen waren er drie vreemdelingen gekomen, pelgrims. Zij hadden honger en waren moe. Daarom begonnen ze om een aalmoes te bedelen ter liefde van de Verlosser en zijn moeder, de Gezegende Maagd. Zo kwamen ze aan de deur van het huis van Apollonia's toekomstige vader. Diens vrouw riep hen bij zich en vroeg vol verbazing: 'Is dit soms een nieuw trend in het bedelen? In wiens naam precies staan jullie om aalmoezen te vragen?'

Dat was voor de pelgrims het moment om haar de verdiensten van Christus en van de Heilige Maagd te verkondigen. De vrouw was diep onder de indruk. Ze vroeg of die Moeder-Maagd van God over wie zij het hadden, ook in staat moest worden geacht haar gebeden te verhoren en haar een kind te schenken? En zij antwoordden: 'Allicht!' Ze had ze bij zich in huis genomen, en hun aalmoezen, vlees en drinken gegeven. Toen richtte ze vol vertrouwen haar gebeden tot de Heilige Maagd. Haar gebed werd verhoord, en ze bracht een dochter ter wereld, die zij Apollonia noemde.

Haar moeder vertelde haar vaak over de wonderlijke omstandigheden waaronder zij geboren was. Zo werd zij dus in haar hart een christin. Zij verlangde er vurig naar zich te laten dopen. Toevallig in aanraking gekomen met de heilige Leoninus, een leerling van de heilige woestijnvader Antonius, sprak ze tegenover hem haar verlangen uit om christen te worden. Hij diende haar dus het doopsel toe. Plotseling verscheen er een engel die een witte sluier in zijn hand hield; deze wierp hij over het meisje met de woorden: 'Dit is Apollonia, dienaars van Jezus. Je moet onmiddellijk naar Alexandrië gaan om daar het geloof in Christus te prediken.'

Op het horen van deze goddelijke stem gehoorzaamde ze onmiddellijk. Ze preekte met een welsprekendheid die de mensen versteld deed staan. Er waren er dan ook heel wat die zich bekeerden. Maar er waren er ook die het aan haar vader gingen zeggen; en ze beschuldigden haar ervan dat ze tegen de wetten handelde. Maar zij wist zich te verdedigen. Haar vader was woedend en leverde haar over aan het gezag van de heidense machthebber. Deze gebood haar onmiddellijk op de knieën te vallen en de afgodsbeelden die in de stad stonden opgesteld, zoals het hoorde, te vereren. Apollonia werd dus recht voor zo'n afgodsbeeld geplaatst. Maar zij maakte het kruisteken en beval aan de boze geest die erin woonde eruit weg te gaan. De boze geest slaakte een schrille kreet, deed het beeld in stukken vallen en sloeg op de vlucht. Hij gilte: 'Het is die heilige maagd Apollonia, die me opjaagt!'

Alle aanwezigen stortten zich nu op haar en begonnen haar de tanden uit te rukken. Intussen hadden ze een groot vuur gemaakt met de bedoeling haar daarin levend te verbranden, als zij weigerde hun voorbeeld te volgen en de goden te vereren. Maar op het moment dat de brandstapel vlam vatte, keerde zij een ogenblik in zichzelf; daarop wist zij even aan de aandacht en de handen van haar beulen te ontsnappen, en wierp zichzelf in het vuur.